

Романко В. К., студентка бакалаврату
Львівський національний аграрний університет

УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Abstract. Theoretical aspects of land management at the regional level are considered. The factors of external and internal environment that influence the effectiveness of land management at the regional level are highlighted. The method of formation of the state land cadastre for land resources management is investigated.

Key words: land resources, management, region, cadastre, method of formation.

Анотація. Розглянуто теоретичні аспекти управління земельними ресурсами на регіональному рівні. Виділено фактори зовнішнього і внутрішнього середовища, які впливають на ефективність управління земельними ресурсами на рівні регіону. Досліджено методику формування державного земельного кадастру для управління земельними ресурсами.

Ключові слова: земельні ресурси, управління, регіон, кадастр, методика формування.

Проблема дослідження та її актуальність. У системі державного управління природними ресурсами дедалі більшого значення набувають питання раціонального використання земельних ресурсів, які сучасною наукою трактуються в різних аспектах. Земельний фонд країни є національним багатством, раціональне використання якого неможливе без відповідної системи державних рішень. Разом з тим при управлінні земельними ресурсами враховується вплив як об'єктивних законів природи (встановлення обов'язків із захисту земель від шкідливих природних процесів), так і економічних, соціальних законів суспільства. Недосконалість державного регулювання земельних відносин, відсутність цілеспрямованості їх реформування загострили багато проблем, зокрема, це пов'язано з погіршенням стану ґрунтів. Вирішення цих питань у багатьох випадках стримується неналежною методологічною основою вдосконалення державного регулювання земельних відносин. При всій важливості проведених досліджень сьогодні в наукових колах немає однозначності трактування понять державного регулювання раціонального використання земельних ресурсів і чітко окресленого підходу щодо визначення наукових засад і напрямів цього регулювання.

Методи дослідження. Для науково-теоретичного обґрунтування механізмів і розробки практичних рекомендацій щодо вдосконалення управління земельними ресурсами на регіональному рівні нами проведено аналіз теоретичних та методичних підходів щодо управління земельними ресурсами на регіональному рівні; проаналізовано фактори зовнішнього і внутрішнього середовища, які

Державна/наддержавна регіональна політика. Децентралізація

впливають на ефективність управління земельними ресурсами на регіональному рівні; визначено сучасний стан державного регулювання раціонального використання земельних ресурсів; конкретизовано шляхи вдосконалення управління земельними ресурсами; обґрунтовано необхідність розширення владних повноважень органів державного управління земельними ресурсами; окреслено необхідність розробки та поглиблення конкретизації концептуальних положень щодо управління земельними ресурсами на регіональному рівні.

Результати дослідження. Державна земельна політика, як діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування у сфері земельних відносин, спрямована на раціональне використання та охорону землі, забезпечення продовольчої безпеки країни і створення екологічно безпечних умов для господарської діяльності та проживання громадян держави [5].

Законодавчо-нормативне регулювання державою використання та охорони земель є одним із основних механізмів управління земельними ресурсами в Україні. Воно здійснюється в напрямках відносин землекористування, методів економічного регулювання; природоохоронної та землеохоронної діяльності. Управління земельними ресурсами здійснюється через певні механізми, які складаються із правової, економічної і організаційної частин. Основним механізмом від якого залежить управління земельними ресурсами є організаційно-правовий механізм державного управління, який поєднує в собі правові та організаційні засади державного управління земельними ресурсами [2]. Значні територіальні відмінності у структурі земельного фонду і природних умов вимагають диференційованого підходу до його управління.

Важливими факторами, які зумовлюють регіональну структуру землекористування, є специфіка природної основи ведення господарської діяльності, особливо в аграрному секторі економіки, розселення населення й урбанізація, рівень соціально-економічного розвитку, економіко-географічного положення [1]. Функціонування механізмів державного управління в сфері земельних відносин залежить від конкретних суспільних умов. Можна виділити основні фактори, які впливають на ефективність управління земельними ресурсами. По зоні впливу усі фактори нами розділено на дві групи: зовнішні та внутрішні, що зазначено на *рис.1*.

Застосування в комплексі основних принципів побудови структури управління дає змогу оптимізувати кількість рівнів управління та їх взаємозв'язок. Збільшення рівнів управління та їх зв'язків призводить до некерованості організаційної системи та зайві витрати на виконання функцій управління. Дотримання принципів організаційної структури управління є одним з найважливіших напрямів успішної організації управління, а перевірка дотримання принципів – є аналізом існуючої організаційної структури [3;4].

Державне управління земельними ресурсами на регіональному рівні достатньо врегульовано на законодавчому рівні. Земельне законодавство при цьому є занадто розгалужене та громіздке через наявність значної кількості нормативних

Державна/наддержавна регіональна політика. Децентралізація

актів. Належне управління земельними ресурсами на регіональному рівні має бути запорукою розвитку регіонів країни та держави в цілому. Кожен регіон України відрізняється один від одного своїми земельними ресурсами, категоріями, кількісними та якісними ознаками, при оцінюванні управління земельними ресурсами варто враховувати аграрну спрямованість регіону.

Державний земельний кадастр відіграє особливу роль у реформуванні земельних відносин та покликаний виконувати в суспільстві такі функції: регулюючу, фінансову, правову, облікову, господарську. Державний земельний кадастр України має ієрархічну схему, яка складається з трьох рівнів: загальнодержавного, регіонального і місцевого.

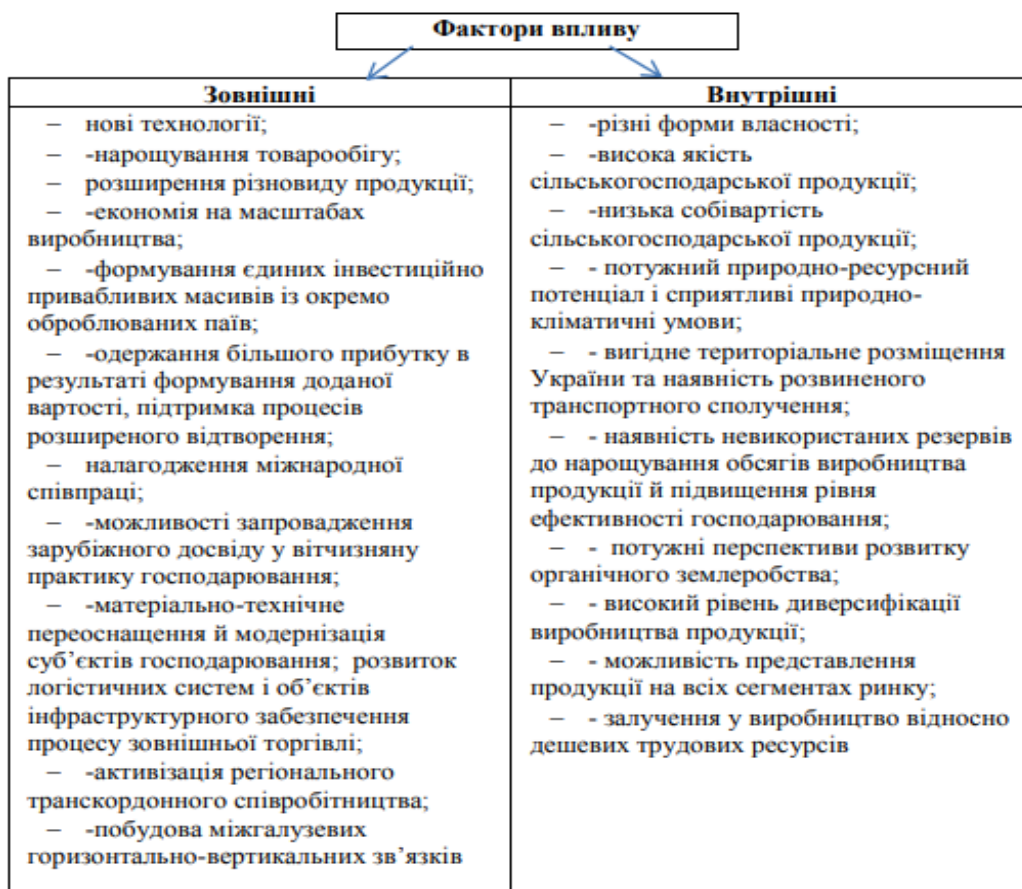

Рис. 1. Фактори, які впливають на ефективність управління земельними ресурсами регіону.

Власна імплікація отриманих результатів дослідження. Нами зроблений висновок, що сам процес управління земельними ресурсами на регіональному рівні пов'язаний з різними економічними, соціальними та історичними умовами регіону. Виходячи з цього, сама система управління земельними ресурсами в різних регіонах буде відмінною одна від одної. Структура управління певного регіону формується відповідно до поставлених цілей, функцій і завдань конкретного регіону, але основа

Державна/наддержавна регіональна політика. Децентралізація

управління буде базуватися на типовій моделі головного управління земельними ресурсами.

Застосування запропонованих напрямів і механізмів удосконалення державного регулювання раціонального використання земельних ресурсів приведе до створення передумов для ефективного державного контролю за використанням земельних ресурсів як у межах населених пунктів, так і поза ними, розширення повноважень органів управління земельними ресурсами, підвищення ефективності використання земельних ресурсів.

Список літературних джерел:

1. Адміністративне право України. Академічний курс / за ред. В. Б. Авер'янова. Київ: Юридична думка, 2004. Т. 1. – 584 с.
2. Галузь науки «Державне управління» в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку : нац. наук. доп. / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, К. О. Ващенко, Ю. П. Сурміна, О. М. Руденко. Київ: НАДУ, 2012. – 184 с
3. Енциклопедичний словник з державного управління / за ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського, Ю. П. Сурміна. Київ: НАДУ, 2010. – 820 с
4. Енциклопедія державного управління у 8 т. Т. 1: Теорія державного управління / за ред. Ю.В. Ковбасюка. Київ: НАДУ, 2011. – 748 с.
5. Марущак В.П. Організаційно-правовий механізм управління розвитком регіону: наук. розробка. Київ: НАДУ, 2008. – 44 с.

Науковий керівник: **Рижок З. Р.**, к.е.н.
Львівський національний аграрний університет

Удимович М. М., студентка бакалаврату
Національний університет «Львівська політехніка»

ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ТА ПЕРСПЕКТИВ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ У ВІТЧИЗНЯНИХ УМОВАХ

Анотація. Бачення українським народом себе в ідентичності з країнами Європейського Союзу та його прагнення до заможного і безпечного майбутнього дають свої результати. Теперішні зміни, що відбуваються під впливом реформування, покращують ситуацію не тільки на державному рівні, але й у житті пересічного українця. Незалежно від місця проживання, процес децентралізації торкається всіх прошарків українського населення та дає бажані результати, чим супроводжує надію на вдале завершення.

Ключові слова: децентралізація, державна регіональна політика, бюджетна система, демократія.